

Cristian Fulaș

După plâns

roman

Ediția a II-a

POLIROM
2019

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2019 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: *După plâns*, de Cristian Fulaș

Foto autor: © Andrei Păcuraru

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

FULAȘ, CRISTIAN

După plâns: roman / Cristian Fulaș. – Ed. a 2-a. – Iași: Polirom, 2019

ISBN: 978-973-46-7767-2

821.135.1

Printed in ROMANIA

De aici trebuie pornit, numai așa pot ajunge una cu cerșetorul. O copie perfectă a unei imagini deloc truate.

Bă tăticuțule, nu e bine... spune vocea din mintea mea, nelipsita voce a creierului meu, eterna mea tovarășă de viață. Dar cine să o mai asculte, de ce? De ce aș asculta-o, de ce i-aș da voie să vorbească? Nu e nimic real, totul e în imaginația mea debordantă. Un vizionar are nevoie de vocile lui, de cât mai multe voci care să-l îndrume, să-i cânte calea spre dezastru. Un vizionar fără voci e un fals profet, un trădător al ideii. Un cabotin al neantului. Un fals. Nu există vizionari în mintea cărora e complet liniște, ca într-un mormânt. Căci vizionarii nu mor niciodată, se știe. Nimic în soarta lor nu anunță moartea, așa cum moartea lor nu e nicicând anunțată. Logica mea implacabilă mă mai salvează o dată, iată! Cu acest gând scap de la înec. Tușesc, îmi bănuiesc ochii roșii și ieșii din cap, m-am înecat. În propria viziune, da, mai bine mă spânzuram.

Sunetul deloc prietenos al frânelor oprește defilarea Bucureștiului prin fereastra trenului acestuia. Strâng tacticos capacul la sticlă, mai am mai mult de jumătate în ea. Peste un litru. Știu că sunt deosebit de beat, înțeleg asta fără a fi nevoie de alte explicații. Mai rămâne să știu ce voi face acum, alt lucru complicat. Dar totul se va rezolva cumva. Eu, eu sunt în recuperare. M-am lăsat, ceea ce se întâmplă nu e decât un accident necesar.

Nimic din ce fac nu are urmări, sunt într-un pur exercițiu de stil. Trebuie să încerc să debutez, nu fac nimic altceva decât să mă pliez pe sărăcia asta de lume care nu știe să trăiască altfel. Voi bea controlat, voi bea în așa fel încât să pot judeca oricând limpede. Îmi voi continua recuperarea în consum, aici e toată frumusețea lucrurilor. Numai eu înțeleg asta, nu am cum să explic. Nu va crede nimeni că se poate face, dar mie imposibilul îmi e la fel de accesibil ca o plimbare prin parc. Eu sunt calea care arată calea, adevărul și viața îmi sunt implicite și deloc necesare.

Cobor din tren, în același timp apăs pe butonul de apel al telefonului. Ascult soneria, ascult și nimic. Ciudat. Mai încerc o dată. Nimic. Două bipuri scurte, nu are mesagerie și nu răspunde la telefon. Un bou, clar. Îl găsesc eu, orașul nu e chiar așa de mare. Deocamdată să amân acest lucru, nu are sens să insist. Voi coborî până la Dumitru, la el mereu se găsește o ușă măcar întredeschisă. Sunt locuri care niciodată nu se schimbă, locuri care întotdeauna vor fi primitoare cu străinii. La Dumitru acasă e un asemenea loc. Acolo deci voi merge.

Ies din gară, privesc cu uimire oamenii zdrențăroși întinși pe trotuar. E o imagine pe care o pierdusem, dar iat-o recuperată. Gura de canal care e intrarea în lumea lor e în același loc, câțiva cerșetori o păzesc întotdeauna cu aerul cel mai nevinovat din lume. Acolo e infernul orașului

acestuia, cel mai rău loc cu putință. Și suntem câțiva oameni care îl știm, care l-am vizitat cândva și nu putem trece prin gară fără să aruncăm o privire într-acolo. Dispariția aceluia loc ar însemna dispariția unei instituții, una care ne leagă cu fire invizibile de locul în care trăim. Traversez, semaforul stă pe verde exact cât să ating celălalt trotuar. Privesc cu oarecare nostalgie ruina hotelului din față, apoi strada care duce, iremediabil, către Sfinții Voievozi. Sunt în centru, aici e locul cel mai frumos din oraș. O serie de ruine, de parcări din pietriș, nici măcar asfaltate. Fauna obișnuită din jurul gării, crâșmele de doi bani aliniate pe Berzei, da, aici e locul pe care îl numesc acasă.

La intersecția dintre Griviței și Buzești fac dreapta pe Berzei, merg încet și privesc circul. Ochii mei se desfată la nesfârșit cu imaginea spălătoriei de covoare din colț, trec apoi în revistă anticarii înșirați pe Berzei, printre frizerii și cârciumi de mâna a paispea. Sufletul meu beat elogiază acest oraș, aici voi deveni celebru. Nu e nicio îndoială în mintea mea, nu am cum să ratez. Ies din strada principală și intru în piață la Matache, aici voiam să ajung. La Varice, locul în care m-am dres de atâtea ori, încât pare cel mai indicat pentru desăvârșirea tragediei. Intru sfios, ochii mei cercetează semiîntunericul, sunt doar doi clienți și azi nu se joacă barbut. Poliția, cine știe. Cumpăr de la bar, mă proptesc de o masă și fumez. Aerul de aici îmi face bine, e cel mai primitiv loc cu putință.

Miroase a ciment ud, miroase a mici de la Omul Bun din colț și totul e bine în cea mai bună dintre lumile posibile, sufletul meu se îndreaptă către extaticul debut în literatură. De unde să fi pornit dacă nu de aici, din inima mizerabilă a orașului? Fac eu literatură pentru domni? Nu. Atunci, voi porni în călătoria mea din mahala, din locul privilegiat al tuturor locurilor, loc echivalent ca frumusețe doar cu peisajul pe care îl privesc beat din tren. Căci iată-mă, muritorilor, coborât din munte, beat și obosit, aducător de moarte și apostol al urletului care nu cuprinde disperare. Iată, eu vi-l aduc pe bețiv: singurul centru al creației literare, unicul personaj valabil. Bețivul cerșetor, umilul cântăreț al lumii acesteia, un menestrel amețit. Căci, vin aici să vă întreb eu pe voi, fost-a vreun menestrel vreodată treaz? Or, adevărul stându-ne mărturie nouă pe veci, nu au fost ei mereu pe jumătate beți, dacă nu căzuți pe sub mese la capătul îmbelșugatelor ospete? Vocea mea continuă să strige la interior, scriu un poem decadent într-o crâșmă infectă. Căci, zic vouă, cu prisosință orice fel de creație s-a desprins din măritul trunchi al beției generale, iară cei treji nu au putut defel să dea lucruri valoroase culturii. *Noi, noi nicicând nu am cunoscut fericirea.* Cu această parafrază ușor nefericită, dar logică până la dezmembrare, mai cumpăr o bere și mă sprijin în celălalt picior. Aici începe deci, aici începe povestea măririi mele. Să o sărbătoresc, așa se cuvine.

Ies din crâșmă, o înserare blândă luminează sărăcia cartierului. O lumină diafană scoate la iveală un scandal monstru la colțul străzii, bâtele ies din portbagaje, sângele acelor eroi udă linia de tramvai. Eu și alții privim, e un spectacol gratuit și suntem urmașii Romei, băutură și circ vom găsi întotdeauna la noi în oraș. Iată, în înserare, săbii lucesc, în sunet de sirene ele cântă. Păcat. Mâncând pământul războinicii fug, vitejia lor tocmai s-a suspendat.

Știu, știu aproape din instinct că ideea Cerșetorului nu poate rata în lumea asta, ea nu poate rata tocmai pentru că e una actuală, chiar eternă, în locul unde mă aflu eu. Cum ar putea să nu fie interesant Cerșetorul meu în țara cerșetorilor? Absurd și exclus.

Din Piața Matache intru pe Griviței. Sunt câțiva zeci de metri până la colț. Aglomerație mare. Se comentează scandalul care tocmai s-a fost petrecut aici. Vânzătorii stau la umbră, nu e nimic de făcut pentru ei la ora asta. Activitatea începe odată cu lăsarea serii, abia atunci albele și maroniile prafuri, mult doritele pastile, bilele și cuiele devin mărfurile cele mai dorite ale Bucureștilor, abia atunci pentru vânzători începe viața adevărată. Mă așez cu o bere pe bordură, scot telefonul, formează numărul lui Dumitru. Răspunde după câteva secunde. *Vin pe la tine*, îi spun, ca și cum abia ieri ne-am fi văzut ultima dată, *iau ceva? Nuuuu, are băiatu' de toate*, răspunde vocea lui. Privesc Baia Grivița,

îmi trec prin minte imagini cu cerșetori și cerșetoare care se îmbăiază, ochii mei văd straturi de jeg cum se ridică de pe oameni, straturi de praf și transpirație, nimic după, corpurile dispar cu totul. Mă ridic. Imaginea se șterge de pe retină, înjur pe înfundate și pornesc pe Sfinții Voievozi, drum atât de cunoscut mie. Nimic nu mi-e străin aici, fiecare golan e fratele meu, nici măcar câinii nu mă latră. Nu am fost destul de mort, spune un gând către alt gând al meu, care continuă să susțină că ar fi fost timpul ca lumea să mă uite. Dar, la urma urmelor, de ce ar fi uitați cei buni, eroii străzii? La ce bun istoria, dacă ne uităm eroii?

Cu acest început de argumentație intru în Piața Sfinții Voievozi, loc de o urâtenie aproape exemplară. Fane Balamuc și Pompieru', nelipsiți. Ei sunt statuile acestei piețe, sfârșitul lor va fi sfârșitul cartografic al acestui loc. De când mă știu i-am văzut pe treptele aceluiasi magazin, cu berea sau vinul în mână, martori nemuritori ai vremurilor care trec peste oraș. Ei știu mai multă istorie a locurilor din centru decât orice academician, ar putea spune mai multe despre sociologie decât orice om de știință, ei sunt măsura timpului și durata locului. Oamenii de la Sfinții Voievozi, sfinții de azi. Sfinți beți până la moarte, dar harul lor de târgoveți cumva descrie cel mai bine orașul despre care scriu eu aici. Mă opresc, voi închina cu ei o bere în cinstea vremurilor apuse. Căci, iată, o căldură a serii s-a lăsat peste oraș, iară eu